

Sygn. akt VI GC 287/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2018 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący:	SSR Justyna Supińska
Protokolant:	sekr. sąd. Dorota Moszyk

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2018 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. kwotę 10 958,44 złotych (dziesięć tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt osiem złotych czterdzieści cztery grosze) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi za okres od dnia 16 października 2016 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. kwotę 172,48 złotych (sto siedemdziesiąt dwa złote czterdzieści osiem groszy);

III. zasądza od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. kwotę 3 917 złotych (trzy tysiące dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VI GC 287/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 03 sierpnia 2017 roku powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwoty 10 958,44 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi za okres od dnia 16 października 2016 roku do dnia zapłaty, kwoty 172,48 złotych tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, a także kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że pozwany zleceniem spedycyjnym (nazwanym jako transportowe) o numerze 35/16/M z dnia 12 września 2016 roku zlecił powodowi działającemu jako spedycytor zorganizowanie usługi spedycyjnej polegającej na przewozie ryb mrożonych z Holandii do Polski za wynagrodzeniem w wysokości 2 050 euro (przeliczonego na złote polskie według kursu walut z dnia załadunku). Załadunek wyznaczono na dzień 12 września

2016 roku, a rozładunek na dzień 14 września 2016 roku. Powód podniósł, że usługa została prawidłowo wykonana, co potwierdza list przewozowy CMR, a pozwany nie kwestionował ani jakości oraz terminowości jej wykonania. W związku z powyższym powód wystawił fakturę numer (...) na kwotę 10 58,44 złotych (według kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia 12 września 2016 roku), z terminem płatności wyznaczonym na dzień 15 października 2016 roku. Do dnia wniesienia pozwu, pozwany nie uregulował powyższej należności, a podjęte przez powoda próby polubownego załatwienia sprawy okazały się bezskuteczne.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 31 sierpnia 2017 roku w sprawie o sygnaturze VIII GNc 3900/17 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Białymstoku uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od powyższego orzeczenia pozwany (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. domagał się oddalenia powództwa w całości oraz podnosił, że roszczenie powoda wygasło na skutek dokonanego przez niego potrącenia wzajemnego roszczenia wynikającego ze szkody, jaką poniósł w związku z kradzieżą lub zaginięciem towaru przewożonego przez powoda na podstawie zlecenia transportowego numer 70/15/M z dnia 28 września 2015 roku.

Pozwany wskazał, że zlecił wówczas powodowi transport międzynarodowy ładunku, na który składało się około 20 000 kilogramów ryb mrożonych. Załadunek towarów zgodnie ze zleceniem transportowym nastąpił w Chłodni (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. oraz w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S., natomiast rozładunek miał nastąpić w dniu 30 września 2015 roku u odbiorcy rumuńskiego – S. w miejscowości F. (region V.). Powód podzlecił wykonanie tego transportu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością. W dniu 29 września 2015 roku transportowane towary zaginęły lub zostały skradzione, w związku z czym wszczęto dochodzenie w sprawie. Postępowanie prowadzone przez Komisariat Policji III w B. oraz Prokuraturę Rejonową B. – P. w B. (sygn. akt RSD-862/15) wobec niewykrycia sprawcy zostało umorzone w dniu 31 maja 2016 roku. Fakt utracenia przez powoda powierzonego mu ładunku spowodował poniesienie przez pozwanego szkody opiewającej na łączną kwotę 53 310,95 złotych, na którą składają się: koszt zakupu śledzia – 43 092 złotych, koszt zakupu szprota – 2 507,40 złotych, koszt transportu z M. T. do chłodni (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. oraz Chłodni (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. – 1 400 złotych, koszt składowania powyższych towarów w obu chłodniach w S. – 462 złotych, pozostałe koszty funkcjonowania pozwanego – 2 520 złotych. Pozwany wskazał, że związek powyższych kosztów ze szkodą wynika z dokumentów w postaci listów przewozowych CMR i dokumentów wydań towarów oraz postanowienia o umorzeniu wskazanego powyżej dochodzenia oraz zarzucił, że powód przyznał wysokość tej szkody, gdyż zgłosił siebie jako poszkodowanego w toku postępowania przygotowawczego prowadzonego przez organy ścigania, gdzie wskazał, że poniósł straty w wysokości 63 891,66 złotych w związku z przywłaszczeniem mienia w postaci ładunku przewożonego na podstawie zlecenia numer 70/15/M. Nadto, w piśmie z dnia 03 grudnia 2015 roku skierowanym do pozwanego powód przyznał, że ponosi odpowiedzialność za szkodę w postaci kradzieży towaru przewożonego przez siebie na podstawie powyższego zlecenia. W dniu 30 listopada 2016 roku pozwany wystawił i przesłał powodowi notę obciążeniową o numerze 01/11/2016, w której obciążył powoda odszkodowaniem z tytułu utraty towaru, tj. śledzia (...) w ilości 18 900 kilogramów oraz szprota (...) w ilości 1 260 kilogramów o łącznej wartości 53 310,95 złotych oraz odsetkami w kwocie 4 254,65 złotych i wezwał powoda do zapłaty powyższych należności. W związku z zakwestionowaniem przez powoda wskazanej powyżej noty obciążeniowej, pozwany pismem z dnia 29 grudnia 2016 roku, mając na uwadze art. 498 k.c. oświadczył, iż dokonuje potrącenia wierzytelności należnej mu od powoda stwierdzonej notą obciążeniową numer 1/11/2016 w łącznej kwocie 57 565,60 złotych z wierzytelnością powoda wobec niego w kwocie 65 076 złotych z tytułu wystawionych przez powoda faktur, w tym kwoty 10 958,44 złotych stwierdzonej fakturą numer (...) z dnia 15 września 2016 roku dochodzonej przez powoda w niniejszym postępowaniu. Powód nie uznał potrącenia pozwanego i wskazał, że na podstawie zlecenia numer 70/15/M z dnia 28 września 2015 roku działał jako spedytor, z czym jednakże pozwany się nie zgadza.

Pismem procesowym z datą w nagłówku „dnia 10 lipca 2018 roku” (k. 143 akt) pozwany sprecyzował, że w niniejszej sprawie do potrącenia z wierzytelnością dochodzoną przez powoda w kwocie 10 958,44 złotych przedstawia kwotę 10 958,44 złotych tytułem części wierzytelności odszkodowawczej przysługującej pozwanemu wobec powoda z tytułu

utruty ładunku, co odpowiada wartości utraconego towaru w postaci 4 806,34 kilogramów śledzia mrożonego i stawki w kwocie 2,28 złotych za kilogram.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. pozostawali w stałej współpracy gospodarczej, w ramach której (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. wykonywał na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. przewozy towarów.

zeznania świadka D. R. – protokół skrócony rozprawy z dnia 17 października 2018 roku – k. 341-344 (zapis obrazu i dźwięku 00:06:36-00:30:42), zeznania świadka M. B. – protokół skrócony rozprawy z dnia 17 października 2018 roku – k. 341-344 (zapis obrazu i dźwięku 00:30:42-00:40:10)

Na podstawie zlecenia transportowego numer 70/15/M z dnia 28 września 2015 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. zlecił (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. przewóz mrożonych ryb – śledzia i szprota – na trasie Polska – Rumunia za wynagrodzeniem w kwocie 2 450 euro netto (przeliczanego według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego z dnia załadunku), tj. w kwocie 10 363,50 złotych netto.

Ustalono, że załadunek towaru nastąpi w dniu 28 września 2015 roku w Chłodni (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. oraz w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S., a rozładunek u odbiorcy – w dniu 30 września 2016 roku. Towar w ilości 18 900 kilogramów śledzia (...) oraz 1 260 kilogramów szprota (...) został zakupiony w cenie 2,28 złotych za kilogram śledzia i 1,99 złotych za kilogram szprota mrożonego.

zlecenie transportowe numer 70/15/M – k. 34 akt, list przewozowy – k. 35-36 akt, dokument wydania – k. 37, 38 akt, zeznania świadka D. R. – protokół skrócony rozprawy z dnia 17 października 2018 roku – k. 341-344 (zapis obrazu i dźwięku 00:06:36-00:30:42), zeznania świadka M. B. – protokół skrócony rozprawy z dnia 17 października 2018 roku – k. 341-344 (zapis obrazu i dźwięku 00:30:42-00:40:10)

Po przyjęciu zlecenia numer 70/15/M z dnia 28 września 2015 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. zlecił wykonanie tego przewozu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., która w tym czasie nie posiadała organów uprawnionych do jej reprezentowania (zarządu). Podmiot ten z kolei zlecił przewóz towaru wskazanego w zleceniu numer 70/15/M na trasie S. J. T. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...).

Transportowane towary zaginęły. Wartość szkody poniesionej z powodu utraty ładunku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. ustalił na kwotę 53 310,95 złotych.

Ubezpieczyciel przewoźnika (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. odmówił wypłaty odszkodowania, wobec stwierdzenia braku podstaw do przyjęcia odpowiedzialności za roszczenie pozwanego.

Prowadzone przez Komisariat Policji III w B. oraz Prokuraturę Rejonową B. –P. w B. dochodzenie w sprawie przywłaszczenia ładunku ryby mrożonej transportowanej z Polski do Rumunii, tj. o czyn z art. 284 § 2 k.k. wobec niewykrycia sprawców przestępstwa zostało umorzone.

niesporne, a nadto: pismo pozwanego z dnia 21 października 2015 roku – k. 48 akt, pismo pozwanego z dnia 03 grudnia 2015 roku – k. 49 akt, zeznania świadka D. R. – protokół skrócony rozprawy z dnia 17 października 2018 roku – k. 341-344 (zapis obrazu i dźwięku 00:06:36-00:30:42), zeznania świadka M. B. – protokół skrócony rozprawy z dnia 17 października 2018 roku – k. 341-344 (zapis obrazu i dźwięku 00:30:42-00:40:10), postanowienie o umorzeniu – k. 39-40 akt, 41-42 akt

Posiedzenie pojednawcze przeprowadzone na wniosek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. nie doprowadziło do zawarcia ugody pomiędzy stronami w przedmiocie rozliczenia szkody powstałej na skutek utraty ładunku przewożonego na podstawie zlecenia numer 70/15/M.

niesporne, a nadto: wniosek o zawezwanie do próby ugodowej – k. 51-54 akt, odpowiedź na zawezwanie do próby ugodowej – k. 55-57 akt

Na podstawie zlecenia transportowego numer 35/16/M z dnia 12 września 2016 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. powierzył (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. przewóz ryb mrożonych na trasie Polska – Rumunia za wynagrodzeniem w kwocie 2 050 euro netto (przeliczanego według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego z dnia załadunku). Załadunek ustalono na dzień 12 września 2016 roku, a rozładunek na dzień 14 września 2016 roku.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. wykonał przewóz na podstawie zlecenia i z tego tytułu wystawił w dniu 15 września 2016 roku fakturę numer (...) na kwotę 10 958,44 złotych.

zlecenie transportowe numer 35/16/M – k. 9 akt, list przewozowy – k. 10-12 akt, faktura numer (...) – k. 13 akt, zeznania świadka D. R. – protokół skrócony rozprawy z dnia 17 października 2018 roku – k. 341-344 (zapis obrazu i dźwięku 00:06:36-00:30:42), zeznania świadka M. B. – protokół skrócony rozprawy z dnia 17 października 2018 roku – k. 341-344 (zapis obrazu i dźwięku 00:30:42-00:40:10)

Pismem z dnia 02 listopada 2016 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. wezwał (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. do zapłaty łącznej kwoty 64 076,02 złotych, w tym kwoty 10 958,44 złotych z tytułu faktury numer (...).

wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania – k. 15-16 akt

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. w dniu 30 listopada 2016 roku wystawił (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. notę obciążeniową numer 01/11/2016, zgodnie z którą obciążył (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. odszkodowaniem z tytułu utraty towaru, tj. śledzia (...) w ilości 18 900 kilogramów oraz szprota (...) w ilości 1 260 kilogramów o łącznej wartości 53 310,95 złotych oraz odsetkami w kwocie 4 254,65 złotych. Jednocześnie z wystawieniem oraz przesłaniem noty obciążeniowej (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. wezwał (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. do zapłaty kwoty 57 565,60 złotych wskazując, że na kwotę tę składają się następujące wierzytelności:

1. wartość towaru w postaci śledzia – 43 092 złotych,
2. wartość towaru w postaci szprota – 2 507,40 złotych,
3. koszt transportu z M. T. do chłodni (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. oraz Chłodni (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. – 1 400 złotych,
4. koszt składowania powyższych towarów w obu chłodniach w S. (kwiecień 2015 – wrzesień 2015) – 3 329,55 złotych,
5. koszt przeładunku powyższych towarów w chłodniach w S. – 462 złotych,
6. pozostałe koszty funkcjonowania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. w przeliczeniu na kilogram sprzedanych ryb – 0,125 złotych/kilogram – 2 520 złotych,
7. odsetki – 4 254,65 złotych.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. odmówił zapłaty powyższej kwoty.

dokument wydania – k. 37, 38 akt, faktury – k. 43-47 akt, nota obciążeniowa numer 01/11/2016 – k. 58 akt, wezwanie do zapłaty z dnia 30 listopada 2016 roku – k. 59 akt, potwierdzenie nadania pisma – k. 61 akt, odpowiedź na notę księgową z dnia 09 grudnia 2016 roku – k. 62-64 akt, zeznania świadka D. R. – protokół skrócony rozprawy z dnia 17 października 2018 roku – k. 341-344 (zapis obrazu i dźwięku 00:06:36-00:30:42), zeznania świadka M. B. – protokół skrócony rozprawy z dnia 17 października 2018 roku – k. 341-344 (zapis obrazu i dźwięku 00:30:42-00:40:10)

Pismem z dnia 29 grudnia 2016 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. złożył (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. oświadczenie o potrąceniu swojej wierzytelności stwierdzonej notą obciążeniową numer 01/11/2016 z dnia 30 listopada 2016 roku w kwocie 57 565,60 złotych z wierzytelnością (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B., jaką podmiot ten ma wobec niego w kwocie 64 076 złotych z tytułu wystawionych przez faktur wskazując, że wobec powyższego obie wierzytelności umorzyły się wzajemnie do wysokości niższej wierzytelności.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. odmówił uznania powyższego oświadczenia za skuteczne, z uwagi na nieistnienie wierzytelności potrącanej.

oświadczenie wraz z potwierdzeniem nadania pisma – k. 66-67 akt, pismo powoda z dnia 05 stycznia 2017 roku – k. 68-69 akt, pismo pozwanego z dnia 18 stycznia 2017 roku wraz z potwierdzeniem nadania i odbioru – k. 71-73 akt

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony w toku postępowania, których prawdziwość nie była przez nie kwestionowana i które nie budziły wątpliwości Sądu co do swej wiarygodności, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary. Pozostałe dokumenty zgromadzone w aktach sprawy nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia, gdyż nie wnosiły do sprawy żadnych nowych i istotnych dla jej rozstrzygnięcia okoliczności.

Ustalając stan faktyczny w sprawie Sąd oparł się również – uznając je za wiarygodne – na zeznaniach świadków D. R. oraz M. B. (poprzednie nazwisko K.), w szczególności odnośnie zakresu zlecenia udzielanego przez pozwanego powodowi, co pozwoliło Sądowi na ustalenie, że strony łączyła umowa przewozu, o czym szerzej w poniższej części uzasadnienia.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 17 października 2018 roku Sąd oddalił wniosek powoda o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków: B. D. i K. N., albowiem powód mimo zobowiązania Sądu nie wskazał aktualnych danych adresowych tych świadków, zgodnie zaś z treścią art. 258 k.p.c. strona powołująca dowód ze świadków obowiązana jest dokładnie oznaczyć fakty, które mają być zeznaniami poszczególnych świadków stwierdzone i wskazać świadków tak, by wezwanie ich do sądu było możliwe.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 17 października 2018 roku Sąd pominął także dowód z zeznań stron, albowiem mimo prawidłowego wezwania osoby uprawnione do reprezentowania stron nie stawiły się na rozprawę i nie usprawiedliwiły swojej nieobecności.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 17 października 2018 roku Sąd, na podstawie art. 505⁴ k.p.c., pozostawił bez rozpoznania wnioski o przypozwanie J. T. (po uprzednim uchyleniu punktu 3 zarządzenia z dnia 22 sierpnia 2018 roku) i odmówił dopuszczenia go do udziału w sprawie w charakterze interwenienta, albowiem w postępowaniu uproszczonym przepisów art. 75 – 85 k.p.c. oraz art. 194 – 196 k.p.c. i art. 198 k.p.c. nie stosuje się oraz na podstawie art. 505⁷ k.p.c. oddalił wniosek o rozpoznanie sprawy z pominięciem przepisów o postępowaniu uproszczonym. Sąd miał przy tym na uwadze, że pismem z datą w nagłówku „dnia 10 lipca 2018 roku” pozwany cofnął wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego w przedmiocie oszacowania wartości utraconych towarów oraz kosztów poniesionych przez pozwanego w związku z kradzieżą ładunku przewożonego na podstawie zlecenia numer 70/15/M, a nadto że sprawa nie miała charakteru szczególnie zawilej – wręcz przeciwnie – większość

okoliczności pozostawała niesporna, a rolą Sądu było ustalenie, jaka umowa łączyła strony (przewozu, czy spedycji) oraz ocena skuteczności podniesionego zarzutu potrącenia.

Sąd oddalił również wniosek o dopuszczenie dowodu z dokumentu w postaci pozwu złożonego w sprawie o sygn. akt VIII GC 399/16 Sąd Rejonowy w Białymstoku uznając go za spóźniony, tym bardziej, że uwzględnienie tego wniosku, zgłoszonego dopiero pismem procesowym z datą w nagłówku „dnia 17 września 2018 roku”, prowadziłoby niewątpliwie do przedłużenia postępowania, rodziłoby bowiem konieczność zwrócenia się do Sądu Rejonowego w Białymstoku o wypożyczenie stosownych akt oraz mając na uwadze, że wysokość wierzytelności pozwanego nie była kwestionowana, a jednocześnie pozwany nie wykazał, że nie mógł zgłosić powyższego wniosku dowodowego wcześniej bez swojej winy mając na uwadze, że proces toczy się od ponad roku i co więcej pomiędzy stronami toczą się także przed tutejszym Sądem inne procesy, w których podnoszony jest przez pozwanego również zarzut potrącenia z tego samego tytułu, co w niniejszej sprawie. Sąd miał przy tym na uwadze, że pozwany dołączył do jednego z pism procesowych kserokopie wyroku wydanego w tej sprawie wraz z kserokopią transkrypcji uzasadnienia.

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwoty 10 958,44 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi za okres od dnia 16 października 2016 roku do dnia zapłaty – tytułem wynagrodzenia za wykonanie na zlecenie pozwanego przewozu ryb mrożonych (zlecenie numer 35/16/M) oraz kwoty 172,48 złotych tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności.

Pozwany (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. nie kwestionował powyższego roszczenia powoda ani co do zasady ani co do wysokości, podniósł jednakże, że roszczenie powoda wygasło na skutek dokonanego przez pozwanego potrącenia. Pozwany wskazał bowiem, że oświadczeniem z dnia 29 grudnia 2016 roku dokonał potrącenia przysługującej mu wierzytelności w kwocie 57 565,60 złotych stwierdzonej notą obciążeniową numer 01/11/2016 z wierzytelnościami powoda wobec pozwanego w łącznej kwocie 64 076,02 złotych, w tym m. in. z tytułu wynagrodzenia za przewóz realizowany na podstawie zlecenia numer 35/16/M, wobec czego wierzytelność powoda stwierdzona załączoną do pozwu fakturą numer (...) dokumentującą to wynagrodzenie uległa umorzeniu w całości jeszcze przed procesem. Pismem procesowym z datą w nagłówku „dnia 10 lipca 2018 roku” (k. 143 akt) pozwany sprecyzował, że w niniejszej sprawie do potrącenia z wierzytelnością dochodzoną przez powoda w kwocie 10 958,44 złotych przedstawia kwotę 10 958,44 złotych tytułem części wierzytelności odszkodowawczej przysługującej pozwanemu wobec powoda z tytułu utraty ładunku, co odpowiada wartości utraconego towaru w postaci 4 806,34 kilogramów śledzia mrożonego i stawki w kwocie 2,28 złotych za kilogram.

W niniejszej sprawie nie budziło wątpliwości Sądu, że umowa, z której powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. wywodził swoje roszczenie, była umową przewozu, a nie umową spedycji, gdyż charakter określonych w zleceniu czynności wskazywał na to, że usługa powoda polegała jedynie na wykonaniu przewozu towarów. Nie wskazano w nich zaś dodatkowych usług związanych z przewozem wskazujących na zawarcie umowy spedycji (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 06 października 2004 roku, sygn. akt I CK 199/04). Z umową spedycji mamy bowiem do czynienia tylko wtedy, gdy istotą zobowiązania jest organizacja przewozu, a nie jego wykonanie (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 18 kwietnia 2005 roku, sygn. akt I ACa 2051/04). Wskazać przy tym należy, że same nazewnictwo użyte przez strony w trakcie ustalania warunków umowy, w tym posłużenie się zwrotom „zlecenie transportowe”, czy „zlecenie spedycyjne”, jest niewystarczające do ustalenia rodzaju łączącej strony umowy. Zasadnicze bowiem znaczenie w tej kwestii ma treść samego zlecenia. Dokument ten zaś zawierał oznaczenie trasy przewozu, wynagrodzenia przewoźnika i przedmiotu przewozu – a zatem elementy przedmiotowo istotne dla umowy przewozu. Nie bez znaczenia jest także to, że w warunkach zlecenia strony posłużyły się sformułowaniem „fracht”, nie zaś np. wynagrodzeniem związanym z organizacją przewozu (za wyszukanie przewoźnika). Nie sposób także wyinterpretować z tego zlecenia, ażeby powód zlecił pozwanemu wykonanie jakichkolwiek dodatkowych czynności związanych z przewozem (jego organizacją), a zatem czynności stricte spedycyjnych. Przeciwnie z dokumentu tego (k. 9 akt) wynika, że powód miał jedynie wykonać dla pozwanego

przewóz towaru w postaci ryb mrożonych na trasie z G. do miejscowości C. (Rumunia) we wskazanym tam terminie, za wynagrodzeniem (fracht) w kwocie 2 050 euro netto. Powyższe jednoznacznie wynikało także z zeznań przesłuchanych w sprawie świadków.

Mając na względzie powyższe uznać należało, że przedmiotem powództwa było roszczenie powoda o wynagrodzenie za wykonanie powyższej umowy przewozu towarów, umowę tę zaś regulują przepisy kodeksu cywilnego oraz przepisy aktów szczególnych.

Zgodnie z treścią art. 775 k.c. przepisy kodeksu cywilnego regulujące umowę przewozu stosuje się do przewozu w zakresie poszczególnych rodzajów transportu tylko o tyle, o ile przewóz ten nie jest uregulowany odrębnymi przepisami. Aktem szczególnym w stosunku do kodeksu cywilnego mającym zastosowanie w niniejszej sprawie są przepisy ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku Prawo przewozowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 915 ze zmianami).

Stosownie do art. 1 powyższej ustawy, reguluje ona przewóz osób i rzeczy wykonywany odpłatnie na podstawie umowy przez uprawnionych do tego przewoźników, z wyjątkiem przewozu morskiego i konnego (ust. 1), przy czym przepisy ustawy stosuje się do przewozów międzynarodowych, jeżeli umowa międzynarodowa nie stanowi inaczej (ust. 3). Zważyć przy tym należy, iż Rzeczpospolita Polska pozostaje sygnatariuszem konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) sporządzonej w G. w dniu 19 maja 1956 roku (Dz. U. z 1962 roku, Nr 49, poz. 238 ze zmianami). Stosownie zaś do artykułu 1 tej konwencji stosuje się ją do wszelkiej umowy o zarobkowy przewóz drogowy towarów pojazdami, niezależnie od miejsca zamieszkania i przynależności państwowej stron, jeżeli miejsce przyjęcia przesyłki do przewozu i miejsce przewidziane dla jej dostawy, stosownie do ich oznaczenia w umowie, znajdują się w dwóch różnych krajach, z których przynajmniej jeden jest krajem umawiającym się.

Niewątpliwie sytuacja taka miała miejsce w niniejszej sprawie, albowiem w przypadku umowy łączącej strony przyjęcie towaru do przewozu nastąpiło w G. (Polska), zaś jego dostawa realizowana była na terenie Rumunii. Wskazać także należy, że skoro tzw. konwencja genewska nie reguluje w sposób kompleksowy zagadnień związanych z umową przewozu, to w zakresie nieuregulowanym należy odwołać się także do odpowiednich przepisów kodeksu cywilnego. Zgodnie zaś z treścią art. 774 k.c. przez umowę przewozu przewoźnik zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do przewiezienia za wynagrodzeniem osób bądź rzeczy.

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie był w zasadzie w całości niesporny między stronami, w szczególności strona pozwana nie kwestionowała faktu wykonania przez powoda na rzecz pozwanej spółki zlecenia transportowego zgodnie z przedłożoną do pozwu dokumentacją, prawidłowości wykonanych usług, jak też wysokości kwoty należnej do zapłaty, zgodnie w z wystawionymi fakturami. Podnosiła jedynie zarzut wygaśnięcia zobowiązania w zakresie objętym żądaniem pozwu, do czego doszło wskutek umorzenia wzajemnych wierzytelności w związku z oświadczeniem o potrąceniu.

Odnosząc się do tego zarzutu w pierwszej kolejności Sąd zważył, że postępowanie w niniejszej sprawie prowadzone było według przepisów o postępowaniu uproszczonym. Jak już wskazano w powyższej części uzasadnienia pismem z datą w nagłówku „dnia 10 lipca 2018 roku” pozwany cofnął wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego w przedmiocie oszacowania wartości utraconych towarów oraz kosztów poniesionych przez pozwanego w związku z kradzieżą ładunku przewożonego na podstawie zlecenia numer 70/15/M, a nadto sprawa nie miała charakteru szczególnie zawilej – wręcz przeciwnie – większość okoliczności pozostawała niesporna, a rolą Sądu było ustalenie, jaka umowa łączyła strony (przewozu, czy spedycji) oraz ocena skuteczności podniesionego zarzutu potrącenia. Wskazać przy tym należy, że sprawa jest zawila, gdy występują w niej poważne zagadnienia jurydyczne albo też gdy jest skomplikowana pod względem stanu faktycznego. Przedmiotowy przepis wymaga jednak zawilości szczególnej, co oznacza, że problemy prawne lub trudności stanu faktycznego muszą mieć charakter wyjątkowy i ponadprzeciętny. Przyczyną szczególnej zawilości sprawy może być np. precedensowy charakter sprawy, liczne i trudne do przeprowadzenia i oceny dowody, konieczność korzystania z pomocy sądowej, element zagraniczny, itp. Oczywiście przyczyną szczególnej zawilości sprawy tkwić może w podniesionym przez pozwanego zarzucie potrącenia,

podkreślić jednak należy, że zarzut ten musi być dopuszczalny w rozumieniu art. 505⁴ § 2 k.p.c., co w niniejszej sprawie jednakże nie miało miejsca, o czym szerzej w poniższej części uzasadnienia. Nie może bowiem być tak, że podniesienie przez pozwanego niedopuszczalnego zarzutu potrącenia spowoduje konieczność pominięcia przepisów o postępowaniu uproszczonym, a to z kolei sprawi, że zarzut potrącenia będzie już dopuszczalny (tak Sąd Okręgowy w Warszawie w wyroku z dnia 31 stycznia 2018 roku, sygn. akt XXIII Ga 1445/17).

Zgodnie z treścią art. 505⁴ § 2 k.p.c. w postępowaniu uproszczonym powództwo wzajemne oraz zarzut potrącenia są dopuszczalne, jeżeli roszczenia przedstawiane do potrącenia nadają się do rozpoznania w postępowaniu uproszczonym.

Oznacza to, że przedmiotem zarzutu potrącenia, w tym przedmiotem zarzutu wygaśnięcia roszczenia wskutek potrącenia, może być tylko taka wierzytelność, która w myśl art. 505¹ pkt 1 k.p.c. nadawałaby się do rozpoznania w postępowaniu uproszczonym, gdyby pozwany – wzajemny wierzyciel wytoczył o tę wierzytelność powództwo przeciwko dłużnikowi – powodowi w niniejszym procesie.

Jeszcze raz wskazać należy, że poprzez użyty w art. 505⁴ § 2 k.p.c. zwrot „zarzut potrącenia” rozumieć należy zarówno oświadczenie o potrąceniu dokonane w ramach postępowania cywilnego przez pozwanego, jak i powołanie się przez pozwanego na uprzednio dokonane – poza procesem – potrącenie, w tym także przed wszczęciem postępowania, w wyniku czego doszło do umorzenia wierzytelności. Z całą mocą należy podkreślić, że ustawodawca w tym przepisie nie tyle zakazał pozwanemu złożenia oświadczenia o potrąceniu, lecz zgłoszenia procesowego zarzutu potrącenia, w tym zarzutu potrącenia już dokonanego, a więc zakazał powołania się na umorzenie w całości lub części dochodzonej od niego wierzytelności w następstwie złożonego oświadczenia o potrąceniu (z uzasadnienia uchwały Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2005 roku, sygn. akt III CZP 56/05), przy czym dotyczy to sytuacji, gdy roszczenie pozwanego nie nadaje się do rozpoznania w postępowaniu uproszczonym.

Niezależnie więc od tego, czy oświadczenie o potrąceniu w sensie materialnym zostało złożone przed wszczęciem procesu, czy też w jego toku, nie jest dopuszczalne podniesienie zarzutu potrącenia w postępowaniu uproszczonym, jeżeli roszczenie objęte tym zarzutem nie nadaje się do rozpoznania w tym postępowaniu. Zarzut taki powinien zostać przez sąd pominięty jako niedopuszczalny, a sąd winien rozpoznać sprawę z pominięciem okoliczności faktycznych odnoszących się do kwestii zagadnienia potrącenia takiej wierzytelności. Za takim kierunkiem wykładni przemawiają także i względy celowościowe. Postępowanie uproszczone ze swojej natury służy rozpoznawaniu spraw o nieskomplikowanym charakterze i winno toczyć się toczyć się sprawnie. Wyrazem tego jest m. in. ograniczone postępowanie dowodowe, niedopuszczalność zmiany powództwa, podstawy apelacji, skład sądu drugiej instancji. Przedmiotem zatem tego postępowania nie mogą być zagadnienia nie mieszczące się w ramach tego postępowania, w którym co do zasady obowiązują ograniczenia kwotowe dochodzonych wierzytelności. W sytuacji bezsporności roszczenia powoda – tak jak ma to miejsce w niniejszej sprawie – przedmiotem postępowania uproszczonego byłaby merytoryczna ocena istnienia wzajemnej wierzytelności przedstawionej przez pozwanego do potrącenia, która ze swojej istoty nie nadaje się do rozpoznania w tym odrębnym postępowaniu (tak Sąd Okręgowy w Katowicach w wyroku z dnia 28 czerwca 2017 roku, sygn. akt XIX Ga 549/17).

W dacie wniesienia pozwu, tj. w dniu 03 sierpnia 2017 roku, zgodnie z art. 505¹ pkt 1 k.p.c. w postępowaniu uproszczonym były rozpoznawane sprawy o roszczenia wynikające z umów, jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przekraczała dwudziestu tysięcy złotych.

Pozwany (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. powoływał się na umorzenie wierzytelności dochodzonej pozwem w kwocie 10 958,44 złotych wskutek potrącenia z tą wierzytelnością wierzytelności pozwanego w kwocie 57 565,60 złotych, a następnie pismem procesowym z datą w nagłówku „dnia 10 lipca 2018 roku” (k. 143 akt) sprecyzował, że w niniejszej sprawie do potrącenia z wierzytelnością dochodzoną przez powoda w kwocie 10 958,44 złotych przedstawia kwotę 10 958,44 złotych tytułem części wierzytelności odszkodowawczej przysługującej

pozwanemu wobec powoda z tytułu utraty ładunku, co odpowiada wartości utraconego towaru w postaci 4 806,34 kilogramów śledzia mrożonego i stawki w kwocie 2,28 złotych za kilogram.

Jak wynikało z oświadczenia o potrąceniu z dnia 29 grudnia 2016 roku złożonego przez pozwanego – na kwotę 57 565,60 złotych składała się wartość kilku odrębnych wierzytelności, w tym m. in. wierzytelność obejmująca wartość utraconego towaru w postaci śledzia w kwocie 43 092 złotych, której to część kwoty – 10 958,44 złotych – została przedstawiona do potrącenia w niniejszym postępowaniu.

W ocenie Sądu wierzytelność przedstawiona do potrącenia musi spełniać wymogi stawiane roszczeniom rozpoznawanym w postępowaniu uproszczonym, w tym w zakresie jej wartości, czego wierzytelność pozwanego w łącznej kwocie 57 565,60 złotych ani jej samodzielna część w postaci wierzytelności obejmującej wartość utraconego towaru – śledzia (w kwocie 43 092 złotych) nie spełnia. Próg wartości spełnia niewątpliwie przedstawiona do potrącenia w niniejszym postępowaniu kwota 10 958,44 złotych wyliczona jako część wartości utraconego towaru – śledzia, jednakże tak poniesiony zarzut potrącenia był niedopuszczalny w postępowaniu uproszczonym. Strona pozwana nie może bowiem przedstawić do potrącenia jedynie części wierzytelności, skoro zgodnie z treścią art. 505³ § 3 k.p.c. jeżeli powód dochodzi części roszczenia, sprawa podlega rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym tylko wtedy, gdy postępowanie to byłoby właściwe dla całego roszczenia wynikającego z faktów przytoczonych przez powoda. Niedopuszczalne jest więc w toku postępowania uproszczonego potrącanie dochodzonej pozwem wierzytelności nadającej się do rozpoznania w tym postępowaniu ze stanowiącą jej równowartość częścią wierzytelności przeciwnika procesowego, powstałą wskutek rozdrobnienia całej jego wierzytelności, która łącznie przekracza kwotę wskazaną w art. 505¹ pkt 1 k.p.c. (tak M. O., Postępowanie uproszczone przed sądem pierwszej instancji w znowelizowanym kodeksie postępowania cywilnego, cz. II, (...), teza numer 4). Przeciwny wniosek ewidentnie godziłby w ratio legis analizowanego przepisu art. 505⁴ § 3 k.p.c. nie tylko znacząco ograniczając, ale wręcz definitywnie wyłączając zakres jego zastosowania w następstwie dopuszczenia możliwości częściowego przedstawiania do potrącenia wierzytelności nie nadających się do dochodzenia w postępowaniu uproszczonym. Praktyka taka byłaby zaś rażąco sprzeczna z wolą ustawodawcy, zgodnie z którą wprowadzenie tych restrykcji procesowych miało na celu usprawnienie i przyspieszenie procesów toczących się w postępowaniu uproszczonym.

Raz jeszcze podkreślić należy, że ani wierzytelność pozwanego w łącznej kwocie 57 565,60 złotych (z tytułu odszkodowania za nienależyte wykonanie zlecenia numer 70/15/M) ani też wierzytelność pozwanego z tytułu samej tylko utraty towaru w postaci śledzia w kwocie 43 092 złotych, do czego doszło w trakcie realizacji tego zlecenia nie może być dochodzona w postępowaniu uproszczonym i to ani w całości (z uwagi na treść art. 505¹ k.p.c.) ani w części (z uwagi na treść art. 505³ § 3 k.p.c.).

Reasumując, niedopuszczalność podniesionego przez pozwanego zarzutu potrącenia przyjmującego postać zarzutu wygaśnięcia roszczenia wskutek potrącenia dokonanego przed procesem w niniejszej sprawie przejawia się w tym, że do potrącenia roszczenia dochodzonego w postępowaniu uproszczonym została przedstawiona część wierzytelności pozwanego (w kwocie 10 958,44 złotych), która w całości (w kwocie 43 092 złotych) nie nadaje się do rozpoznania w postępowaniu uproszczonym, co narusza dyspozycję normy z art. 505³ § 3 k.p.c. w zw. z art. 505⁴ § 3 k.p.c. Przedmiotem zarzutu potrącenia może być bowiem tylko taka wierzytelność, która nadawałaby się do rozpoznania w postępowaniu uproszczonym, gdyby pozwany – wzajemny wierzyciel wytoczył o tę wierzytelność jako całość powództwo przeciwko dłużnikowi – powodowi w niniejszym procesie. Gdyby więc pozwany wytoczył powództwo o zapłatę kwoty 43 092 złotych (utracony towar w postaci śledzia objęty jedną fakturą), to taka sprawa nie podlegałaby rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym. P. gdyby pozwany wytoczył powództwo o zapłatę kwoty 10 958,44 złotych, to taka sprawa, po myśli art. 505³ § 3 k.p.c., nie podlegałaby rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym, gdyż stanowi ona część roszczenia, które w całości nie nadaje się do rozpoznania w tym postępowaniu.

Niedopuszczalność podniesionego przez pozwanego w niniejszej sprawie zarzutu potrącenia przyjmującego postać zarzutu wygaśnięcia roszczenia wskutek potrącenia dokonanego przed procesem z przyczyn natury formalnej (przy

czym wskazać należy, że okoliczności realizacji zlecenia numer 70/15/M ani wysokość szkody nie były sporne, nie budziła też wątpliwości odpowiedzialność powoda za przewoźnika, któremu powód zlecił wykonanie tego przewozu) nie pozbawia oczywiście strony pozwanej możliwości realizowania swoich roszczeń w innym postępowaniu, w szczególności nie stanowi przeszkody w dochodzeniu wierzytelności objętej zarzutem w odrębnym postępowaniu.

W konsekwencji zgłoszony w niniejszej sprawie przez pozwanego zarzut umorzenia wierzytelności dochodzonej przez powoda w niniejszej sprawie Sąd uznał za bezskuteczny.

Odnosząc się do żądania kwoty 172,48 złotych stanowiącej równowartość kwoty 40 euro, to Sąd zważył, że jest ona powodowi należna zgodnie z art. 10 ust.1. ustawy z dnia z dnia 08 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 roku, poz. 684), który stanowi, że wierzycielowi od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1 bez wezwania, przysługuje od dłużnika z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności równowartość kwoty 40 euro przeliczonych na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne.

Wobec powyższego Sąd na podstawie przepisu art. 774 k.c. oraz art. 7 i art. 10 ust.1. ustawy z dnia z dnia 08 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 roku, poz. 684) uwzględnił powództwo w całości zasądając od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. kwotę 10 958,44 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 16 października 2016 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 172,48 złotych.

O kosztach postępowania jak w punkcie III wyroku Sąd rozstrzygnął zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z § 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 roku, poz. 265) zasądając od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. zwrot poniesionych przez niego kosztów procesu w łącznej wysokości 3 917 złotych obejmujących kwotę 3 600 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, kwotę 300 złotych tytułem zwrotu opłaty sądowej od pozwu oraz kwotę 17 złotych tytułem zwrotu kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)
4. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 19 listopada 2018 roku